

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

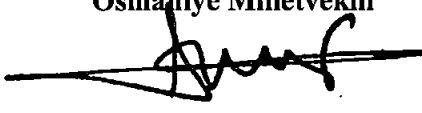
Millî Dayanışma ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun
Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederiz.

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ
Adana Milletvekili

Devlet BAHÇELİ
Osmaniye Milletvekili

Numan KURTULMUŞ
İstanbul Milletvekili

Tuncel BAKIRHAN
Siirt Milletvekili

Celal ADAN
İstanbul Milletvekili

Efkân ALA
Bursa Milletvekili

Pervin BULDAN
Van Milletvekili

Feti YILDIZ
İstanbul Milletvekili

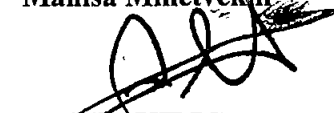

Abdullah GÜLER
Sivas Milletvekili

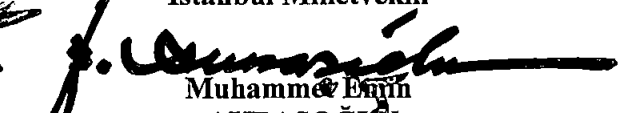
Mithat SANCAR
Şanlıurfa Milletvekili

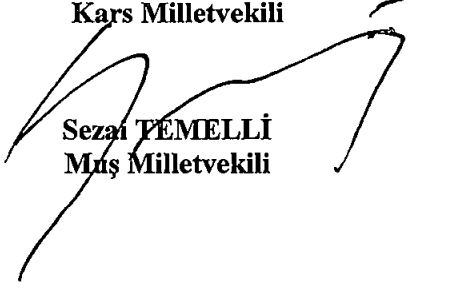

Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili

Özlem ZENGİN
İstanbul Milletvekili

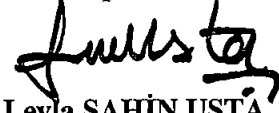

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
Kars Milletvekili

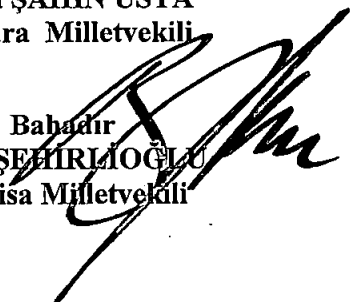

Filiz KILIÇ
Nevşehir Milletvekili

Muhammed Emin AKBAŞOĞLU
Çankırı Milletvekili

Sezai TEMELLİ
Muş Milletvekili

Abdulhamit GÜL
Gaziantep Milletvekili

Leyla ŞAHİN USTA
Ankara Milletvekili

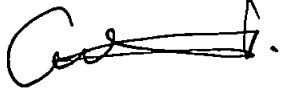

Bahadır YENİŞEHİRLİOĞLU
Manisa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 5-8-2026	Esas No: 2/3793

TBMM GENEL EVRAK
05 Ağustos 2026
No: 1909962

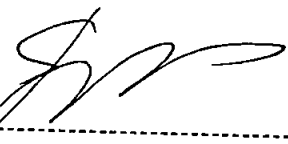
Eyyüp Kadir İNAN

İzmir MV.

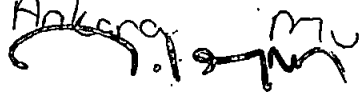
Mehmet Ali GELEBİ

İzmir MV.

Orhan YEGIN

Ankara MV

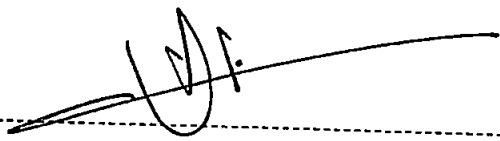
Rukiye Toy

Sivas

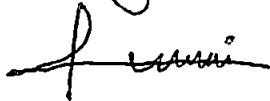
Saygıhan İzşig

İstanbul MV.

Mehmet Sait YAZ

Diyarbakır MV.

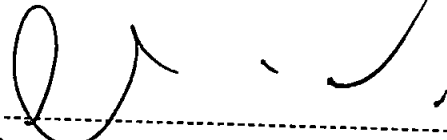
Sebnem BURSALI AKSOY

İzmir MV.

Hüsnüsi AKAR

Kayseri MV.

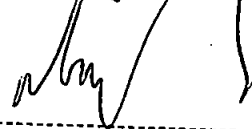
Radife Seren KATIRCIOĞLU

Kocaeli MV.

İnanç Sıraç Kara ÖLMEZTORRALI

Malatya MV.

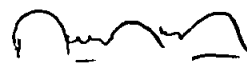
Tolide SARIEROĞLU

Ankara MV

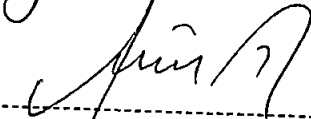
Emre GALLIKAN

Niğde MV.

Ziya Altunyalçız

Konya M.V.

Cağır Uzkurt

Xiçte MV.

Bekir Bozbuğ
Sarıyerde Milletvekili

B Bozbuğ

Rümeysa KADAK
İstanbul Mu.

Rümeysa KADAK

Ahmet Gökhan
SARICAN

Ahmet Gökhan

MİRLARELİ
Milletvekili

Ruken KİLERCİ
Ağrı Milletvekili

Ruken KİLERCİ

İsmail Emrah KARAYEL

İsmail Emrah KARAYEL

İstanbul Milletvekili

Gökhan DİKTAŞ
Tekirdağ Mu.

Gökhan DİKTAŞ

Zafer SIRAĞAYA
İstanbul Mu.

Zafer SIRAĞAYA

Selman ÖZBOYACI
Konya Mu.

Selman ÖZBOYACI

Nureddin NEBATİ
Mersin Milletvekili

Nureddin NEBATİ

Senon Sıvicioğlu
İstanbul Mu.

Senon Sıvicioğlu

Nilgün ÖK
Denizli Milletvekili

Nilgün ÖK

Fuat OKTAY

Antalya Mu.

Abdulkerim Emin Çen
Sarıyerde Milletvekili

Abdulkerim Emin Çen

Süleyman SOYLU
İstanbul Mu.

Süleyman SOYLU

Ali Özkaya
Afyonkarahisar M.
[Signature]

Adem YICIRIN
İstanbul M.
[Signature]

Yakup OTGÖZ
Muğla M.
[Signature]

Resul Kurt
Adıyaman M.
[Signature]

Belgin UYGUR
[Signature]
Balıkesir M.

Ayşe Böhürler
Kayseri M.
[Signature]

Ayhan Gider
Gaziantep M.
[Signature]

Muğaz Nedim YANIK
Ankara M.
[Signature]

Halil Eldemir
Bilecik M.
[Signature]

Bayram ŞENOCAK
İstanbul Milletvekili
[Signature]

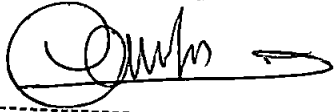
Refik ÖZEN
Bursa M.
[Signature]

Süleyman SAHAN
KOZGAT M.
[Signature]

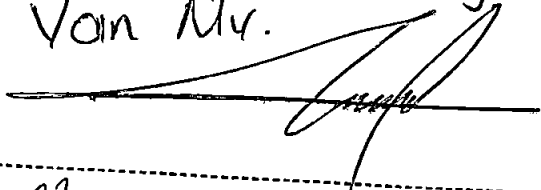
Mehmet Muherrem
Kasapoğlu
İzmir M.
Kasapoğlu

[Signature]
Ahmet Söğüt
Karaman M.

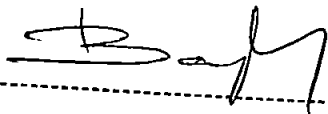
Cem Şahin
Korobök Mr.

Kayhan Türkmenoglu
Van Mr.

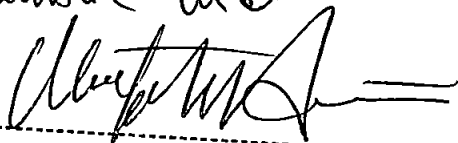
Ahmet Fethi KATKOC
Ankara M.U.

M. Galip Ersanoglu
Diyarbakir Mr.

Mustafa Demi
Istanbul Mr.

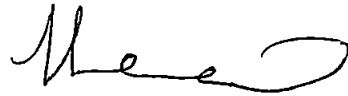
Ömer İLERİ
Ankara Mr.

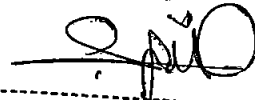
Faruk Aytekin
Adana Mr.

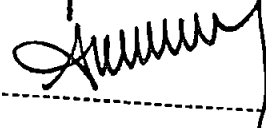
Hasan EKİCİ
Konya M.U.

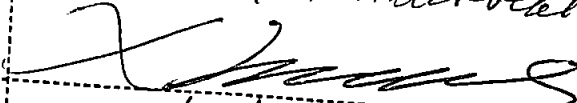
Sergül Karşı
Bartın Mr.

Cevahir Asuman
YAZMACI
Sarıoğlu Milletvekili

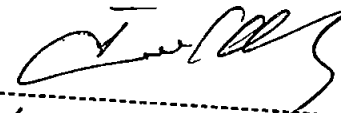
Naşım Elmas
Giresun Milletvekili

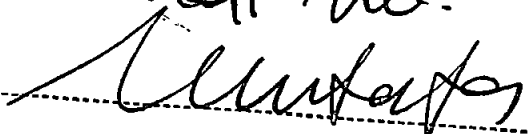
Muhammed Aker
Fize

İsmail OK
Balıkesir Mr.

Mutlaka Arslan
Tokat Mr.

Ferhat Nasiroğlu
Batman Mv.

Erol KELEB
Elaazır mv

Kemal KARAHAN
Hataş Mv.
Karabük

İl Yaro
Hüseyin TAYMAN
Hataş Mv. Mersin

Prof Dr Abdurrahim Duvak
Eskişehir Mv

İsa Mesih FAHİN
İstanbul Mv.

Mehmet Akif Yılmaz
Kocaeli Mv.

Fahretin Toğrul
Uşak Mv.

Hüseyin BİHAN
Adıyaman Mv.

Adele Yeşildal
Hataş Mv.

MURAT KAYA
Sakarya Mv

Atanur FARSAN YILMAZ
İstanbul Mv

Kaan KÖK
Ardahan Mv.

İbrahim Ethem TAS
Ardahan Mv

~~13th~~
Derya Bakbak
Gaziantep Milletvekili

Abdurrahim FIRAT
ERZURUM MU.

~~14th~~
F. ~~14th~~

Harun Sibel Söylener
Mersin MU

Emine Yavuz Garpes
Bursa MU

Semi GAIKIR
Kocaeli

Mehmet ÖZEL
Ordu MU.

Celalettin KÖSE
Gümüşhane MU.

Muammer Avcı
Sunguldağ MU.

Meyem Gök
Meyem Gök
Konya MU.

Emel GÖZKARA İZMİR
Bursa MU

Dr. Tuba YURAL GOKAL
Antalya MU.

Holuk İpek
İzmir MU
İzmir

Selvan Oğuzhan ESER
Karayazı Milletvekili

Ali İleri
Sakarya

Necevdin Erkan
~~Karseli Milletvekili~~

Mehrim Mavis
Sinop Mu.

Pahir Akyürek
Konya milletvekili

Saban GORBOĞLU
Kayseri Milletvekili

S. Bayar ÖZSOY
Kayseri Milletvekili

Ahmet Büyükgünas
Yalova milletvekili

Hulusi Salihi
İstanbul & Döke

Murat Alparslan
Ankara Mr.

D. Ali Kestinkaya
Karabük Mr.

Yusuf AHLATCI
Görmü Mu.

Nimet Özdemir
İstanbul M.V.

YINAL KARAHAN
Konya M.V.

Ersin Bayar
İstanbul Mr.

Mutlül
Dursun APAS
Kayseri

Ayhan SALMAN
Bursa M.V.

Mestan Öcan
Tekirdağ M.V.

Mehmet Ali Çehen
Sankurfa
A. Çehen

Ali TEMÜR
Giresun M.V.
Ali

Kurtcan GELERİ
Ankara M.V.
Kurtcan

Engdem Konaşlan
Bamsın Mülhukeli
Engdem

Burhan Kayatünle
İstanbul
VAN

Yasuf Diga Aldetman
Berk M.V.
Yasuf

Versal TİPİOĞLU
Kocaeli M.V.
Versal

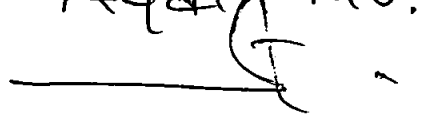
Abdulkadir AKOĞLU
YORGAT
Abdulkadir

Dişkeyman ÖZGİN
Nersehr M.V.

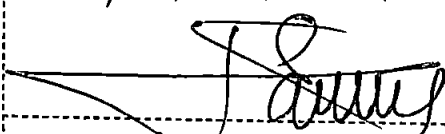
Benjamin BOZGEYİK
Gaziantep M.V.
Benjamin

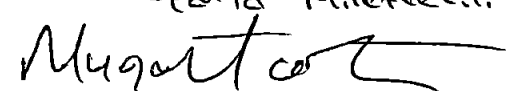
Mustafa CAMBEY
Balıkesir M.V.
Mustafa

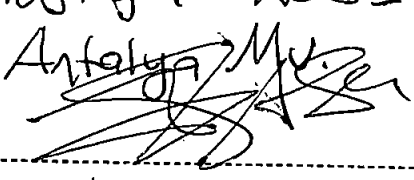
Serkan Bayram
İST M.V.
Serkan

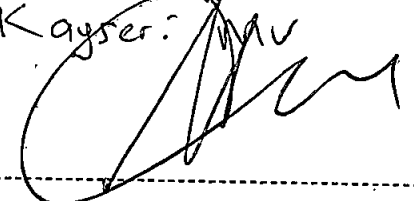
Mustafa Savaş
Aydıncı Mu.

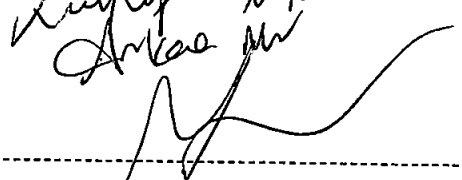
MUSTAFA KAPLAN
KIRIKKALE Mu.

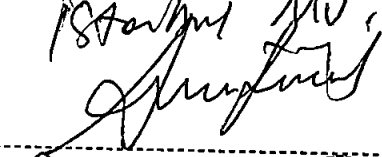

İsmail Erdem
İstanbul

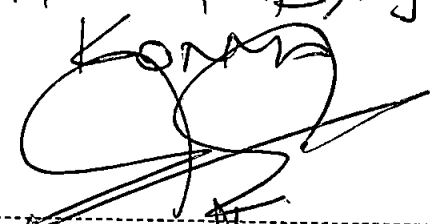
Mehmet Uğur Gölpazarlı
İsparta Milletvekili
Mugart

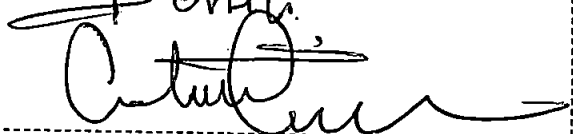
Mustafa KASE
Antalya Mu.

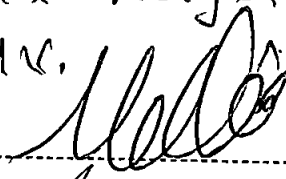
Murat Cengiz CINGİ
Kars Mu.

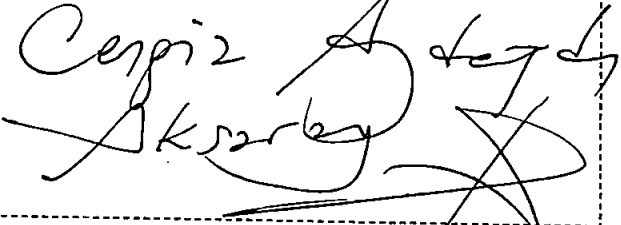
Yusuf Mustafa
Antalya Mu.

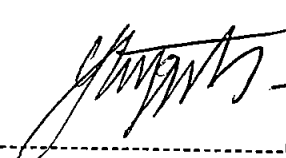
Ali İsmail
İstanbul Mu.

Mehmet BAYKAN
Konya

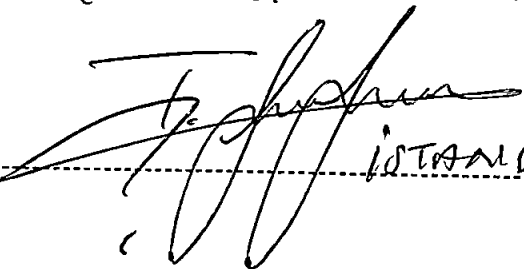
Ali Öker
Denizli
Ali Öker

Melika Akyol
YALOVA Mu.

Cengiz Aksoy
Aksoy

Yusuf BEYANLI

TOKAT
Mu.

MERİHA İŞİK ERCAN

İSTANBUL

G. Selvan
Lütfiye Selva ÇAM
ANKARA MV.

Sena Nur Gelik Kanat
İstanbul MV.

Aysen Gürcan

Ömer Özmen
Aydın MV

Estekşehir MV

Suna Kenan Ataman
Diyarbakır V.K.

Lamile Aydın
İstanbul MV

Fatma Aksal
Edirne MV.

F. Arslan

Orhan Kireali
Samsun MV

Turan Bedirhanoglu
Bilecik MV

Prof. Dr. Sadettin Hilal
Kocaeli V.K.

ÖZNEKT ALOBAKIR
TOKAT M.V.

Orhan Aktepe
Bartın MV

Seydi Gülsoy
Osmaniye MV

SEDA SARIBAĞ
AHDİN MV

Mehmet Emin &
Fazlunur MV.

Ali Taylan ÖZTAYLAN
Balıkesir MV

Fatma İWC
Erzurum

Muhammed ADAK
Ahdin MV

Saffet BOZKURT
Zonguldak Barosu

Fatih Dönmez
Eskişehir MV

Ahmet Çelebioğlu
Zonguldak Barosu

İsmail YANUR
Diyarbakır M. Vekili

MUSTAFA YANUR
BURSA

M. İsmail SİMSER
MUS. Milletvekili

Abdullah APRAL
Konya

Öğüt ÜÇÜNCÜ
İSTANBUL MV.

Ahmet KILIÇ
BURSA Milletvekili

Ömer Geliş
ÖMER GELİŞ
ADANA MİLLETVEKİLİ

Sunay Karamık
Adana Milletvekili

Abdullah Boş
Adana MU

Şinnet Zambile

Adana Milletvekili

Mustafa VARANK
Bursa Milletvekili
M. Varank

Ali Kırık
Muz. Mu.

Ejder AĞIKÇAP
Ejder Mu.

M. Mifti Aydın
Bursa MU

İsmail GÜNEŞ
Uşak MU.

Mesut BOZATLI
G. Antep MU.

İbrahim Dülk Kaynak
Antep MU.

Bilal DİŞLİ
Malatya MU

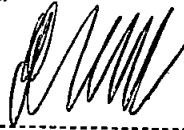
Yusuf KÖNÜK SÜC
İstanbul MU

Zehra SUNAR
İstanbul MU.

Faruk KILIÇ
MARDİN MV

OSMAN GÖKGEK
AVKARA MV

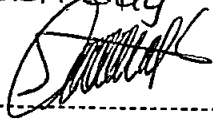
Yılmaz BAYKARIN
Trabzon MV

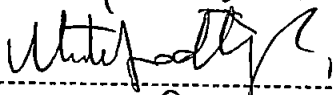
Yüksel Baskınyarak
Bolu m.v.

Gülden KONCAĞİL
Tekirdağ Mr.

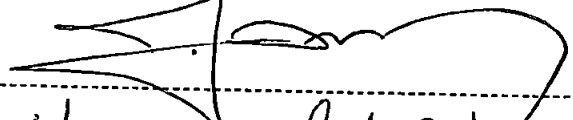
Muabir Albayrak
Adıyaman Mr.

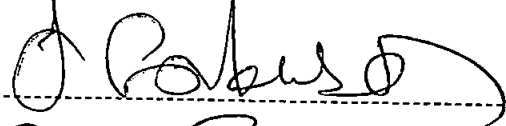
Mahmut Kırdan Nözürlü
Elazığ

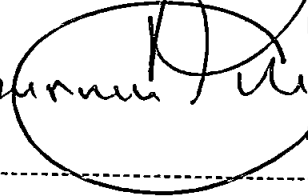
Cemil YAMAN
KOCAELİ MV

Hasan Ufuk Çakır
Mersin m. vekili

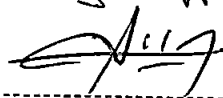
Selami ALTINOK
Emirhan M. V.

Ahmet Mücahit Arıncı
malisa Mr.

Ahmet Selih DAK
Kilis m.v.

Vehit Kirişel
Kahramanmaraş MV.

Ömer Onca Bilal DEBBİLE
Kahramanmaraş MV.

Hüseyin Koca
Medyas Mr.

Hüseyin Altınsoy
Aksoy Mr.

M. Özü

Mehmet Eyyup Özkesici
Gözetici M.V.

Bayse KESİR
DÜZCE

Harun Norku
Pire
C. Norku

Mustafa Hakan Özer
Konya M.V.

Mervan Süt
SİİRT Mr
Ayulit

İsmail Gökler PATURCI
Kotoly Mr

Mehmet SALTAN
Kahramanmaraş
C. Saltan

Mehmet Demir
Kütahya Milletvekili

Murat Bayraktar
Manisa Milletvekili

Zehranur AYDEMİR
Antkora Mr.

M. Bayraktar

Latif SELVİ
Konya Milletvekili
Latif Selvi

Latifi BAYRAKTAR
Sakarya Milletvekili

M. Şehin
Ensari oğlu
İstanbul

Reşat Berdimurat
Bingöl M. V.

İshak Şen
Adıyaman M. V.

Ceyda Böküner Çetkin
İzmir M. V.

Halit Ulucay
Kastamonu M. V.

İbrahim Eyyüpoğlu
Samsun M. V.

İrfan GELİKASLAN
Gaziantep M. V.

Yusuf İlyas Çikmaz
Samsun M. V.

Sahin Tın
Denizli Milletvekili

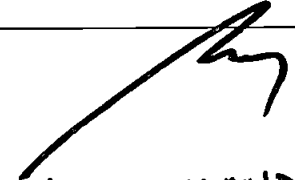
Süleyman Karacan
Erzurum M. V.

Tamer AKKAL
Manisa Milletvekili

Ersan AKSU
Samsun Milletvekili

Hakan Aksoy
Samsun M. V.

Orhan Erdem
Konya M. V.

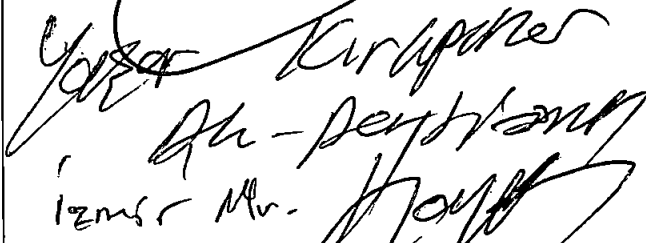

Erkan KANDEMİR
İstanbul Milletvekili

Yücel Arzen Hasoğlu
İstanbul Milletvekili

Y. Arzen

Zeki Korkut
Bingöl Milletvekili

Zeki Korkut

Yasar Kırpınar
Ah - Perihan
İzmir Mv.

Mr. Atilla Kaya
İzmir Milletvekili

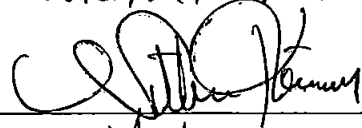
Adil B. B. B.
Kütahya Mv.

Suat Pamukcu
İstanbul mv.

Halis Daikılıç
İstanbul Milletvekili

Nilhan Ayar
İstanbul Milletvekili

Nilhan Ayar

Vehbi Koc
Trabzon Milletvekili

Adem GALKIN
Kars Milletvekili

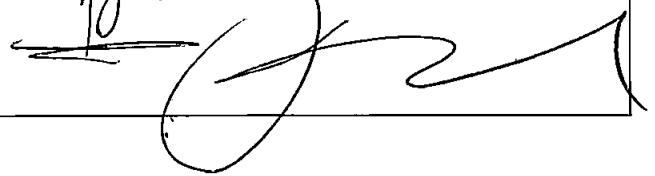
Büşra Paker
İstanbul Milletvekili

Paker B.

M. P. Tuba DURELİT
İstanbul Mv.

Tuba DURELİT

İbrahim YURDUNCUSEVER
Afyonkarahisar Mv.

İbrahim YURDUNCUSEVER

Prof. Dr. Cengiz Yüksel
İstanbul M.V.
Cengiz Yüksel

Dr. Şahin
Gariante, M.V.

Abdurrahman BABACAN
Malatya M.V.

Ömür Güler Örtürk
İstanbul M.V.

Çiğdem ERDOĞAN
Sakarya M.V.

Seda GÖREN
İstanbul M.V.

Arslan TATAR
Sınaz M.V.

Derya AYAYDIN
İstanbul M.V.

Fehmi Alpay ÖZALAN
İzmir M.V.

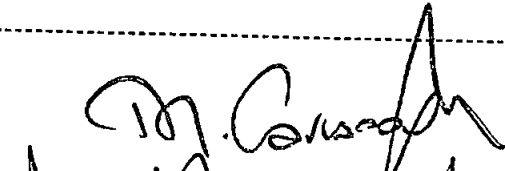
Yahya KALIK
İstanbul M.V.

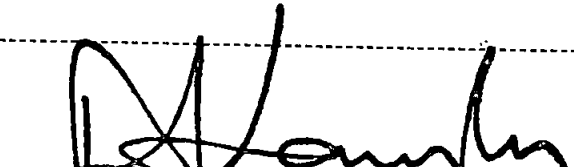
Canfırt ALAGÖZ
İğdır M.V.

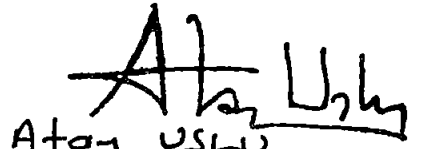
Tuba KÖKSAL
Kahramanmaraş M.V.

Abdulkadir ÖZEL
Hatay M.V.

Hasan Arslan
Afyonkarahisar M.V.

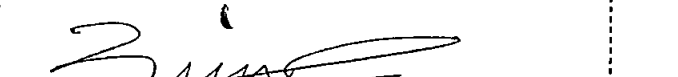

Mehmet Cizreli
Antalya Mu.

Adil KARAISMAILOGLU
Trabzon Mu.

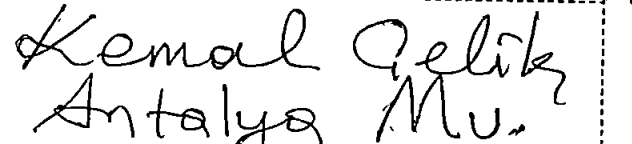

Atay USLU
Antalya Milletvekili

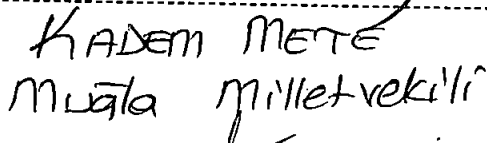

İrfan KARATUTCU
Kahramanmaraş

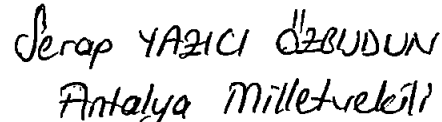

FATMA SERAP EKMEKCI
KASTAMONU MİLLETVEKİLİ

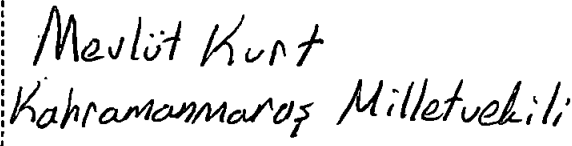

Ali Behiye EKER
İstanbul Milletvekili

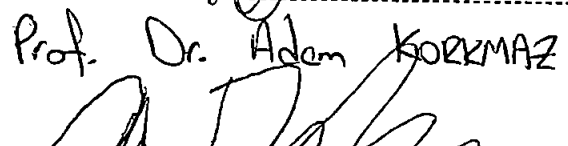

Mustafa Mete
Karaman Milletvekili

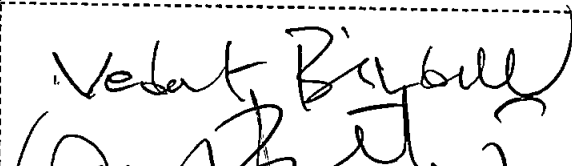

Kemal Gelik
Antalya Mu.

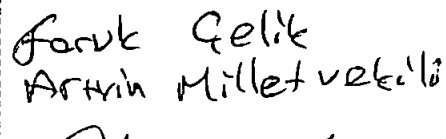

Serap YAZICI
Antalya Milletvekili

Serap YAZICI
Antalya Milletvekili

Mevlüt Kurt
Kahramanmaraş Milletvekili

Prof. Dr. Adem KORKMAZ

Vedat Bayraktar
Antalya Mu.

Faruk Gelik
Antalya Milletvekili

M. FARUK PINARBAŞI
SARILI USTA

Mustafa Halki Cevreçler
İstanbul

Hikmet Başak
Sarıyer
İstanbul

Erhan ÖZTÜRK
DUZCE MV.

Mutlak ÖZÜK
Burdur MV.

ERTUĞRUL KOCACIK
SAKARYA MV.

Osman Zengin
İsparta MV.

Mehmet MUR
SAMSON MV.

Hasan TURAN
İstanbul MV

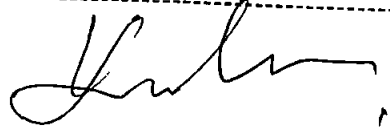
Murettin Alan
İstanbul MV

Özhan Kayı
Görmü
Görmü

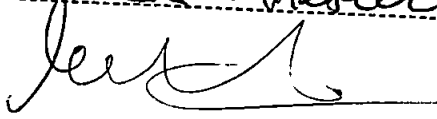
Ömer MESTER
BURSA MV

Mustafa Hamarat
Ordu MV.

Hasan GİLEZ
Amasya MV.

KÜREAO ZORLU
Ankara Milletvekili

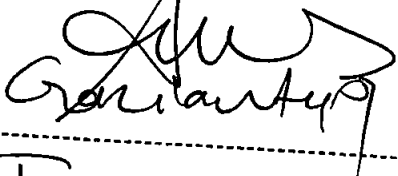
Halit YEREBAKAN
İstanbul Milletvekili

Mustafa BİLİCİ

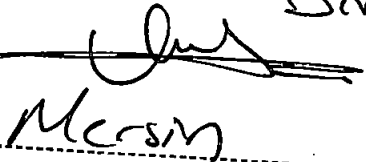
İZMİR MİLLETVEKİLİ

~~Mustafa YERVOĞLU~~
Mustafa YERVOĞLU
İstanbul Milletvekili

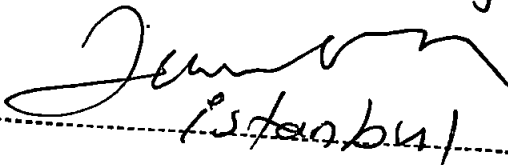
Sahade Aker

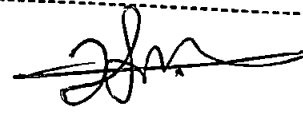

Gaziantep

Fahri Dinc

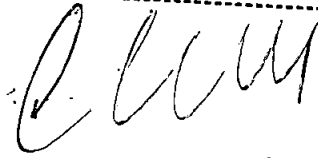

Mersin

Zekeriya Tapıroğlu

İstanbul

Asuman ERDOĞAN
Ankara Milletvekili

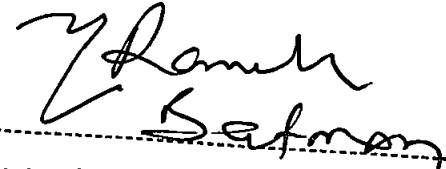

İdris Nefi HATİPOĞLU
Eskişehir Milletvekili

C. Kani TORUN
Bursa Milletvekili

Derkan Ramazlı

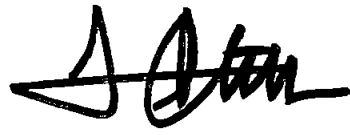
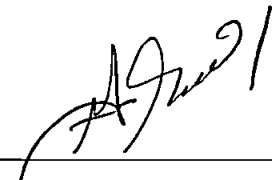
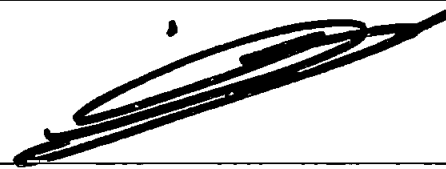
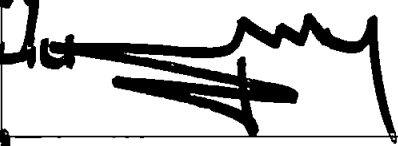
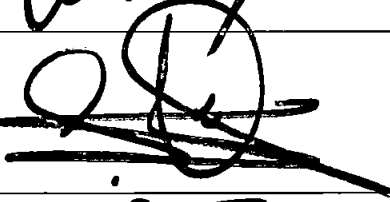
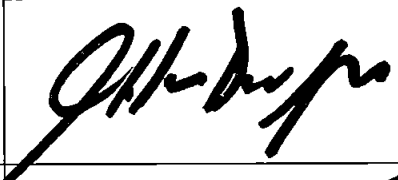

Samsun

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKER

ANKARA

Mustafa KALAYCI Konya Milletvekili	İsmail ÖZDENİZ Karsı MV.
İsmail Faruk Akay İstanbul Milletvekili	İsmail Faruk Akay
YASAR YILKIRIM ANKARA MİLLETVEKİLİ	Yasar Yilkirim
İlyas TOPSAKAL Samsun Milletvekili	İlyas Topsakal
Eduy Semih Yelgin İstanbul MV.	Eduy Semih Yelgin
Vahit Kaygıcı CORUM MV	Vahit Kaygıcı
Mevlüt Karakaya Ankara MV.	Mevlüt Karakaya
Sadiir Durmaz Ankara MV.	Sadiir Durmaz
İsmet Büyükataman BURSA MV.	İsmet Büyükataman
Kamil Aydin ERZURUM MV	Kamil Aydin
Yücel BULUT TOKAT Milletvek.	Yücel Bulut
Muhammed İsmail BÜLBÜL Sakarya MV.	Muhammed İsmail

Tamer Osmanagaoglu İzmir Milletvekili	
Sermet Atay Gaziantep Milletvekili	
Abdurrahman Başkaya Antalya	
Fevzi Zırhlıoğlu Bursa	
Pelin YILIK Gaskirimi	
Cumali İNCE Niğde Mv.	
Mustafa Baki ERDOĞAN KAYSERİ MİLLETVEKİLİ	
Saffet Sancar Kocaeli M.V	
Naci Sonlu Ordu Milletvekili	
Ekrem Gökyıksoo Balıkesir Milletvekili	
Hilmi Durgun Antalya Milletvekili	
Konur Alp KÖŞKAK Konya Milletvekili	

HAZEL STORK
Kinkadee Mv.

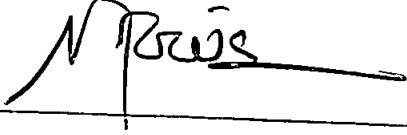
Janis DIKVER
Along Mr

Zuhai KARAKOÇ
Kahramanmaraş

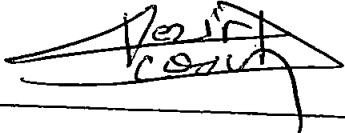
Mehmet.C.Feridoğlu
Malatya m.v.

Lütfi Kariker
Hacı M.V.

Mehmet RÜŞTÜ Rıyazlı
Batman M.V.

Veziir Coşkun PARLAK
Hakkari Milletvekili

Halide TÜRKOĞLU
Diyarbakır Milletvekili

Hakkı Sarıhan Okur
Antalya Milletvekili
Sarıhan Okur

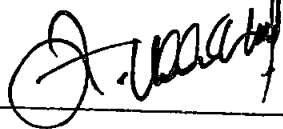
Meral Dönmez Beştaş
Erzurum Milletvekili

Celal Fırat
İst. M.V.

Zülküf UGAR
VAN M.V.

Serhat Fren
Diyarbakır M.V.

İbrahim Akarın
12 Mayıs M.V.

Aysegül Doğan
Sınak Milletvekili
A. Doğan

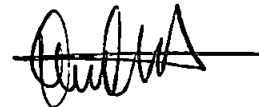
Dilan KUNT ARIAN
Sırt M.V.

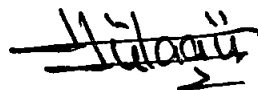
CENGİZ GİĞEK
İSTANBUL M.V.

Nevroz Uysal Aslan
Sınak M.V.

Ömer Faruk HÜLAKİ
Bingöl M.V.

Gıgdem Kiliçgün UGAR
DBP Es Gnl Bşk
İstanbul MY

Çınar

Keskin BAYINDIR
DBP Es Gnl Bşk.
Batman MY. Okunur.

Faik Öztürk
Tekirdağ Mr.

Serdar Kılıç
İzmir Mr.

Rahmi Arkin TÜRKE
İzmir Mr.

Manatyaalp.
Manatyaalp
Korç Mr.

GENEL GEREKÇE

Devletin temel amaç ve görevi; milletin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak; kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan engelleri kaldırmaya ve insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır. Bu yükümlülük, kamu düzeninin korunmasının yanı sıra toplumsal barışın güçlendirilmesini de Devletin asli görevlerinden biri hâline getirmektedir.

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına girildiği bu dönemde Ülkemiz, güvenlik, demokrasi ve hukuk devleti ilkelerini birbirini tamamlayan unsurlar olarak değerlendiren yeni bir perspektifle geleceğe yürümektedir. Nitekim bu yüzyıl, yalnızca yeni bir zaman dilimini değil; aynı zamanda devletin demokratik hukuk devleti niteliğini daha da güçlendirecek, millî birlik ve beraberliği tahkim edecek, toplumsal huzuru kalıcı hâle getirecek ve milletimizin ortak geleceğini güvence altına alacak bir vizyonu ifade etmektedir. Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü, millî egemenlik ilkesi ve ortak vatandaşlık bilinci etrafında şekillenen bu vizyon; yalnızca kamu düzeninin korunmasını değil, aynı zamanda toplumsal bütünleşmenin güçlendirilmesini ve ortak geleceğin daha sağlam temeller üzerinde inşa edilmesini de gerekli kılmaktadır.

Terörün tamamen sona erdiği bir Türkiye; güvenlik, demokrasi, ekonomik kalkınma ve hukuk devleti bakımından daha güçlü bir geleceği vaat etmektedir. Güvenlik için ayrılan kaynakların eğitime, bilime, teknolojiye, üretime, altyapıya ve sosyal kalkınmaya yönlendirilebilmesi, Ülkenin her köşesinde huzur ortamının güçlenmesine ve gelecek nesillerin şiddetin etkisinden uzak, güven içerisinde yaşayabilmelerine önemli katkı sağlayacaktır.

Belirtmek gerekir ki, uzun yıllara yayılan mücadele sürecinde yalnızca güvenlik tedbirleriyle yetinilmemiş; ekonomik, sosyal ve demokratik nitelikte çok yönlü politikalar hayata geçirilmiştir. Zira bu sorun, sadece güvenlik temelli değerlendirilmemiş, tüm boyutlarıyla ele alınarak bütüncül bir yaklaşım sergilenmiştir. Nitekim, özellikle 2002 yılından itibaren temel hak ve hürriyetlerin güçlendirilmesi, devlet ile millet arasındaki bağın kuvvetlendirilmesi ve demokratik standartların yükseltilmesi amacıyla kapsamlı reformlar gerçekleştirilmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen ve milletimiz tarafından onaylanan anayasa değişiklikleri ve diğer kanuni düzenlemeler sayesinde hukuk devleti ve demokratikleşme alanında önemli ilerlemeler sağlanmıştır.

Bu anlayış doğrultusunda; Türkiye Cumhuriyeti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü, hukuk devleti ilkesi, demokratik siyasal düzen ve kamu güvenliği esas alınarak, toplumsal huzurun kalıcı biçimde tesisi amaçlanmaktadır. Bu yaklaşımın özü, silahlı yapılanmaların ortadan kaldırılması ve demokratik siyaset alanının güçlendirilmesi suretiyle toplumsal bütünleşmenin sağlanması ve milletimizin ortak değerlerinin korunmasıdır.

Bu kapsamda Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kurulan Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu, farklı siyasi görüşlerin, toplumsal beklentilerin ve hukuki değerlendirmelerin ortak bir zeminde ele alınmasına katkı sunan önemli bir istişare ve değerlendirme merkezi olarak görev ifa etmiştir. Komisyon çalışmaları; ortaya çıkan sorunların bütün yönleriyle değerlendirilmesine, mağduriyetlerin tespitine, toplumsal uzlaşının güçlendirilmesine ve ihtiyaç duyulan yasal düzenlemelerin kapsamlı şekilde ele alınmasına imkân sağlamıştır. Böylelikle, millet iradesinin tecelligâhı olan Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplumsal sorunların çözümünde üstlendiği anayasal sorumluluk bir kez daha somut biçimde ortaya konulmuştur.

Hukuk devleti, yalnızca suçların cezalandırılmasını esas alan bir sistem değildir. Hukuk devleti, adaletin sağlanmasını, kamu güvenliğinin korunmasını, toplumsal huzurun güçlendirilmesini ve suç işleyen bireylerin yeniden topluma kazandırılmasını da gözeten çok boyutlu bir anlayışı ifade etmektedir. Bu yaklaşım doğrultusunda ceza adalet sistemi, yalnızca geçmişte işlenmiş suçlara karşılık verme amacını taşımamakta, kamu düzeni ve güvenliğinin sağlanması, yeniden suç işlenmesinin önlenmesi, hükümlünün hukuk kurallarına saygılı bir birey olarak yaşam sürmesinin teşvik edilmesi ile toplumsal barışın güçlendirilmesine hizmet etmektedir.

Süreçte ulaşılan mevcut aşamanın kalıcı hâle getirilebilmesi, güvenlik tedbirlerinin etkin şekilde sürdürülmesinin yanında ceza adalet sisteminin de kamu güvenliğini uzun vadede destekleyecek şekilde geliştirilmesini gerekli kılmaktadır. Bu çerçevede hazırlanan Teklif; gelecekte benzer acıların yaşanmasının önlenmesi, elde edilen kazanımların kalıcı hâle getirilmesi, kamu güvenliğinin daha güçlü biçimde tesis edilmesi, ceza adalet sisteminin geliştirilmesi ve belirli şartların oluşması halinde ilgili kişilerin hukuk düzenine bağlı bireyler olarak toplumla bütünleşmesi amaçlanmaktadır.

Kanun koyucunun ceza ve infaz politikalarını belirleme konusundaki takdir yetkisi, hukuk devleti ilkesinin çizdiği sınırlar içinde kamu yararını gerçekleştirmeye yönelik anayasal bir yetkidir. Toplumsal şartların değişmesi, güvenlik politikalarının ulaştığı seviye, ceza adalet sisteminin uygulama sonuçları ve kamu düzeninin ihtiyaçları dikkate alınarak ceza adalet sisteminde yeni düzenlemeler yapılması, çağdaş hukuk devletlerinde yasama organının doğal ve anayasal görevlerinden biridir.

Teklif, mahkûmiyet hükümlerini ortadan kaldıran, suçların hukuki niteliğini değiştiren veya ceza sorumluluğunu sona erdiren bir düzenleme niteliğinde değildir. Devam eden soruşturma ve kovuşturma süreçleri ile kesinleşmiş mahkûmiyet hükümleri bütün hukuki sonuçlarıyla varlığını korumakta; suçun vasfına, mahkûmiyet kararına veya ceza sorumluluğuna ilişkin herhangi bir değişiklik öngörülmemektedir. Bu yönüyle Teklif, hukuki niteliği itibarıyla ceza adalet sistemi ile infaz hukukuna ilişkin sınırlı ve koşullu bir kanuni düzenleme niteliği taşımaktadır.

“Terörsüz Türkiye” sürecinin sağlıklı, gerçekçi ve sürdürülebilir bir zemine oturtulabilmesi açısından uluslararası tecrübeler de değerlendirilmiştir. Kırk yılı aşan mücadele birikimi dikkate alınarak Ülkemizin kendi tecrübesi, toplumsal gerçekliği ve devlet geleneğiyle şekillenen özgün bir “Türkiye Modeli” oluşturulmuştur.

Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonunca ortak aklı ve asgari müşterekleri önceleyen bir yaklaşımla ortaya çıkan rapor doğrultusunda hazırlanan Teklif, süreç kapsamında öngörülen hukuki düzenlemelerin ilk adımını teşkil eden temel bir çerçeve oluşturmaktadır. Sürecin dinamik yapısı dikkate alındığında, uygulama sırasında ortaya çıkabilecek ihtiyaçlar, elde edilecek tecrübeler ve değişen şartlar ile gereklilikler doğrultusunda, sürecin hedefine uygun şekilde ilerlemesini sağlamak amacıyla yasama organının takdiri çerçevesinde ilgili mevzuatta ilave değişiklikler yapılması veya yeni kanuni düzenlemelerin ihdas edilmesi söz konusu olabilecektir.

Belirtmek gerekir ki süreç, yalnızca Ülkemizde değil, Ülkemizin de içinde bulunduğu tüm coğrafyada barış ve kardeşliği yeniden oluşturmaya yöneliktir. Bu kapsamda örgütün feshi ve silahların bırakılmasıyla başlayan süreç, ihtiyaç duyulan yasal düzenlemelerin yürürlüğe konulmasıyla artık milletin eseri olacaktır.

Teklif, yukarıda açıklanan gerekçelerle hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, Kanunun hazırlanma amacı ve kapsamı belirlenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, Kanunun amacının, PKK/KCK terör örgütünün ve bununla bağlantılı her türlü oluşumun fiili varlığına son verdiğinin ve kontrolü altında bulunan her türlü silah ve mühimmatı teslim ettiğinin güvenlik kurumlarınca tespiti ve bu tespitin teyidinde dair Milli Güvenlik Kurulu Kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasını müteakip, yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar ile verilen mahkûmiyet hükümlerinin infazının ertelenmesi işlemlerinin ve yapılacak diğer işlemlerin olduğu kabul edilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, Kanun hükümlerinin, PKK/KCK terör örgütünü kurma veya yönetme, örgüte üye olma veya bilerek ve isteyerek yardım etme ve örgütün propagandasını yapma suçları ile bu örgütün faaliyeti kapsamında işlenen suçları ve bu örgüt lehine işlenen 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunda düzenlenen suçları kapsadığı hüküm altına alınmaktadır. Böylelikle Kanunun kapsamı, yalnızca PKK/KCK terör örgütünün faaliyetiyle ilgili olarak maddede yer alan suçlarla sınırlandırılmaktadır.

MADDE 2- Maddeyle, tanımlar maddesi düzenlenmektedir.

MADDE 3- Maddeyle, soruşturma ve kovuşturmaların ertelenmesine ilişkin düzenleme kabul edilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, örgütün fiili varlığına son verdiğinin ve kontrolü altında bulunan her türlü silah ve mühimmatı teslim ettiğinin güvenlik kurumlarınca tespiti ve bu tespitin teyidinde dair Milli Güvenlik Kurulu Kararının Resmî Gazete’de yayımlanmış olması koşuluyla, örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen kasten öldürme suçu ile yine bu örgütün faaliyeti çerçevesinde 1/6/2005 tarihinden önce işlenen müebbet hapis veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar hariç olmak üzere, 1 inci madde uyarınca bu Kanun kapsamına giren ve üst sınırı onbeş yıl veya daha az ceza gerektiren suçlardan dolayı yürütülen soruşturma ve kovuşturmaların beş yıl, onbeş yıldan fazla hapis cezası ile müebbet hapis veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yürütülen soruşturma ve kovuşturmaların ise on yıl süreyle ertelenmesi sağlanmaktadır.

Belirtmek gerekir ki, erteleme süresi içinde dava zamanasını işlemeyecektir. Erteleme kararı verilen suçlarla ilgili dosya ve suçun ispatına yarayan deliller, erteleme kararının verildiği tarihten itibaren erteleme süresince muhafaza edilecektir. Düzenlemeyle, müsadereye konu eşya ve malvarlığı değerleri hakkında erteleme kararıyla birlikte tasfiye kararı verileceği ve bu değerlerin Hazineye irat kaydedileceği kabul edilmektedir. Ayrıca, bu fıkra uyarınca verilen kararın, kanun yollarına başvurma hakkı bulunanlara tebliğ edileceği ve kararda başvuru ve itiraz hakkı ile süresi ve merciinin gösterileceği de hükme bağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı tarafından verilen erteleme kararına karşı kanun yollarına başvurma hakkı bulunanların iki hafta içinde sulh ceza hâkimliğine başvurabileceği kabul edilmektedir. Kovuşturma evresinde mahkeme tarafından verilen erteleme kararına karşı da iki hafta içinde kanun yollarına başvurma hakkı bulunanlar tarafından itiraz yoluna başvurulabilecektir.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla, Milli Güvenlik Kurulu Kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasından önce işlenmiş olup da 1 inci madde uyarınca bu Kanun kapsamına giren suçlardan dolayı bu Kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından sonra soruşturma başlatılması, Kurulun iznine bağlı kılınmaktadır.

MADDE 4- Maddeyle, koruma tedbirleri ve kanun yolu incelemesinde bulunan dosyalarla ilgili yapılacak adli işlemlere yönelik düzenleme kabul edilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, soruşturma ve kovuşturmaların ertelenmesine ilişkin 3 üncü madde uyarınca erteleme kararı verilecek suçlardan dolayı verilmiş olan tutuklama ve adli kontrole ilişkin koruma tedbirlerinin, soruşturma veya kovuşturmanın bulunduğu evredeki yetkili hâkim veya mahkeme ile bölge adliye mahkemesi veya Yargıtay ilgili ceza dairesi tarafından değerlendirileceği ve koşullarının bulunması halinde bu tedbirlerin kaldırılmasına karar verileceği düzenlenmektedir. Böylelikle, ilgili mercii tarafından hızlı bir şekilde koruma tedbirleri hakkında karar verilmesi sağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, 3 üncü madde uyarınca erteleme kararı verilecek suçlarla ilgili istinaf veya temyiz kanun yolu incelemesinde bulunan dosyalar hakkında bozma kararı verileceği kabul edilmektedir.

Belirtmek gerekir ki, bu maddenin uygulanması bakımından 1 inci maddede belirtilen Milli Güvenlik Kurulu Kararının Resmî Gazete’de yayımlanması ve 9 uncu maddede belirtilen yazılı başvurunun gerçekleşmiş olması gerekmektedir. Dolayısıyla Kanunun Resmî Gazete’de yayımlanması nedeniyle re’sen bu madde hükümlerine göre işlem yapılması söz konusu olamayacaktır.

Diğer yandan, beraat veya zamanaşımı nedeniyle verilen düşme kararları gibi kişinin daha lehine olan durumlar bakımından istinaf veya temyiz kanun yolundaki dosyalar hakkında bozma kararı verilmeksizin esastan inceleme yapılmak suretiyle yargılamanın neticelendirilmesi yoluna gidilecektir.

MADDE 5- Maddeyle, erteleme kararlarının kaydedilmesi ve erteleme süresi içinde yeniden suç işlenmesi halinde yapılacak adli işlemlere ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasıyla, soruşturma ve kovuşturmaların ertelenmesine ilişkin 3 üncü madde uyarınca verilen erteleme kararlarının, bunlara mahsus bir sisteme kaydedileceği düzenlenmektedir. Bu kayıtlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından istenmesi halinde ikinci fıkrada belirtilen amaç için kullanılabilir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, erteleme kararının verildiği tarihten itibaren erteleme süresi içinde terör suçlarından birinin işlenmesi halinde, erteleme kararının kaldırılarak soruşturma ve kovuşturmaya devam olunacağı, bu suretle yürütülen soruşturma veya kovuşturma sonucunda kişi hakkında mahkûmiyet kararı verilmesi halinde ise verilen cezanın infazının, 6 ncı madde uyarınca ertelenmeyeceği ve mahkûmiyet hükümlerinin tüm sonuçlarıyla cari olacağı düzenlenmektedir. Ayrıca, erteleme süresi içinde terör suçu işlenmemesi halinde kişi hakkında soruşturma evresindeki dosyalar bakımından kovuşturma yapılmasına yer olmadığı, kovuşturma evresindeki dosyalar bakımından ise düşme kararı verileceği kabul edilmektedir.

MADDE 6- Maddeyle, mahkûmiyet hükümlerinin infazının ertelenmesine ilişkin düzenleme kabul edilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, örgütün fiili varlığına son verdiğinin ve kontrolü altında bulunan her türlü silah ve mühimmatı teslim ettiğinin güvenlik kurumlarınca tespiti ve bu tespitin teyidinde dair Milli Güvenlik Kurulu Kararının Resmî Gazete’de yayımlanmış olması koşuluyla, örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen kasten öldürme suçundan mahkûm olanlar ile yine bu örgütün faaliyeti çerçevesinde 1/6/2005 tarihinden önce işlenen suçlar nedeniyle müebbet hapis veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar hariç olmak üzere, 1 inci madde uyarınca bu Kanun kapsamına giren suçlardan toplam onbeş yıl veya daha az hapis cezasına mahkûm olan hükümlülerin cezalarının infazının beş yıl süreyle, toplam onbeş yıldan fazla hapis cezası ile müebbet hapis veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olan hükümlülerin cezalarının infazının ise on yıl süreyle infaz hâkiminin kararıyla erteleneceği

düzenlenmektedir. Bu fıkra uyarınca verilen erteleme kararları, müsadere kararlarının yerine getirilmesini engellemeyecektir. Ayrıca, erteleme süresi içinde ceza zamanaşımı da işlemeyecektir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, birinci fıkra uyarınca infaz hâkimi tarafından verilen erteleme kararlarına itiraz edilebileceği hükme bağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla, birinci fıkra kapsamında verilen erteleme kararlarının 5 inci maddede belirtilen mahsus sisteme kaydedileceği düzenlenmektedir. Belirtmek gerekir ki bu kayıtlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından istenmesi halinde dördüncü fıkroda belirtilen amaç için kullanılabilir.

Maddenin dördüncü fıkrasıyla, erteleme kararının verildiği tarihten itibaren erteleme süresi içinde terör suçlarından birinin işlenmesi halinde, infaz hâkimi tarafından erteleme kararının kaldırılarak cezanın infazının devamına karar verileceği kabul edilmektedir. Belirtilen erteleme süresi terör suçu işlenmeksizin geçirildiği takdirde verilen ceza infaz edilmiş sayılacaktır. Ayrıca, erteleme kararlarının takibinin Cumhuriyet başsavcılıklarınca yerine getirilmesi öngörülmektedir.

MADDE 7- Maddeyle, sürecin takip edilmesi, koordinasyonunun sağlanması ve Kanun hükümlerinin uygulanmasına ilişkin olarak bir Kurul oluşturulması öngörülmektedir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, Kanun kapsamındaki faaliyetlerin uygulanmasının takibi ve değerlendirilmesinin; Kanunun Resmî Gazete’de yayımlanmasını müteakiben, Cumhurbaşkanı Yardımcısının başkanlığında Adalet Bakanı, Dışişleri Bakanı, İçişleri Bakanı, Milli Savunma Bakanı, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanı ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterinden oluşan Kurul tarafından yapılacağı kabul edilmektedir. Ayrıca düzenlemeyle, ihtiyaç halinde Kurul tarafından alt komisyonlar oluşturulabilmesine, bakanlık, kurum ve kuruluşların temsilcileri ile gerekli görülen kişilerin Kurul ve komisyon toplantılarına davet edilebilmesine imkân tanınmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, Kurul tarafından, sürecin örgüt nezdindeki ilerlemesini ve koordinasyonunu sağlamak üzere alt komisyonlarda görevlendirme yapılabileceği düzenlenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla, 1 inci maddede belirtilen Milli Güvenlik Kurulu Kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasını müteakiben bu Kanunun amacı ve kapsamı doğrultusunda; örgütün tamamen tasfiyesi ve bu duruma ilişkin gözlem raporları uyarınca dönemsel olarak Kurul tarafından değerlendirme yapılabileceği, Kurulun gerekli görmesi halinde adlî, idarî ve yasal düzenlemeler konusunda talepte bulunacağı kabul edilmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasıyla, bu Kanun uyarınca verilen erteleme kararlarının, 1 inci maddede belirtilen Milli Güvenlik Kurulu Kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasını müteakiben dönemsel olarak Kurul tarafından değerlendirileceği, gerekli görülmesi halinde hak yoksunluğunun tüm sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasının talep edilebileceği ve talep hakkında da ilgili mercii tarafından karar verileceği düzenlenmektedir. Belirtmek gerekir ki, mahkûmiyet hükümleri nedeniyle doğan hak yoksunluğunun ortadan kaldırılmasına yönelik talepte bulunulabilmesi için beş yıl olarak verilen erteleme kararları bakımından kararın verildiği tarihten itibaren iki yıl, on yıl olarak verilen erteleme kararları bakımından ise üç yıl geçmiş olması gerekmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasıyla, Kurulun, çalışmaları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisini düzenli olarak bilgilendireceği açıkça hükme bağlanmaktadır. Ayrıca düzenlemeyle, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca bu Kanun kapsamındaki faaliyetleri izlemek üzere İzleme Komisyonu kurulacağı kabul edilmektedir. Bu Komisyon, Kanun kapsamındaki faaliyetleri izleyecek ve tavsiyelerde bulunabilecektir.

Maddenin altıncı fıkrasıyla, Kurulun sekreteryâ hizmetlerinin Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği tarafından yerine getirileceğı kabul edilmektedir.

MADDE 8- Maddeyle, silah ve malzeme teslimine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasıyla, Kanun kapsamındaki örgüt mensuplarının beraberinde getirdikleri yahut beyan ettikleri silah, mühimmat, araç, gereç, patlayıcı madde ve her türlü malzemenin kayıt altına alınacağı kabul edilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, kayıt altına alma işlemi ile kayıt altına alınan silah, mühimmat, araç, gereç, patlayıcı madde ve her türlü malzeme hakkında uygulanacak usul ve esasların, güvenlik kurumlarının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı tarafından belirleneceğı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 9- Maddeyle, 1 inci maddede belirtilen Milli Güvenlik Kurulu Kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasını müteakiben altı ay içinde bulundukları yerdeki Cumhuriyet başsavcılıklarına veya Kurul tarafından görev verilen kurumlara, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak istediğini yazılı olarak bildiren kişiler hakkında bu Kanun hükümlerinin uygulanabileceğı düzenlenmektedir.

MADDE 10- Maddeyle, görev ve sorumluluk düzenlemesi kabul edilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, Kanun kapsamında verilen görevlerin, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca ivedilikle yerine getirileceğı düzenlenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, bu Kanunun amaç ve faaliyetleri kapsamında verilen görevleri yerine getiren kişilerin bu görevleri nedeniyle hukukî, idarî veya cezâî sorumluluğunun doğmayacağı kabul edilmektedir. Düzenlemeyle, bu Kanunun amacını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yürüten başta Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu üyeleri olmak üzere tüm görevliler bakımından yasal güvence sağlanmaktadır.

MADDE 11- Yürürlük maddesidir.

MADDE 12- Yürütme maddesidir.

MİLLÎ DAYANIŞMA VE TOPLUMSAL BÜTÜNLEŞMENİN GÜÇLENDİRİLMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, PKK/KCK terör örgütünün ve bununla bağlantılı her türlü oluşumun fiili varlığına son verdiğinin ve kontrolü altında bulunan her türlü silah ve mühimmatı teslim ettiğinin güvenlik kurumlarınca tespiti ve bu tespitin teyidinde dair Milli Güvenlik Kurulu Kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasını müteakip, yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar ile verilen mahkûmiyet hükümlerinin infazının ertelenmesi işlemlerinin ve yapılacak diğer işlemlerin belirlenmesidir.

(2) Bu Kanun hükümleri, PKK/KCK terör örgütünü kurma veya yönetme, örgüte üye olma veya bilerek ve isteyerek yardım etme ve örgütün propagandasını yapma suçları ile bu örgütün faaliyeti kapsamında işlenen suçları ve bu örgüt lehine işlenen 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunda düzenlenen suçları kapsar.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunda geçen;

- a) Örgüt: PKK/KCK terör örgütünü ve bağlı bütün oluşumlarını,
 - b) Kurul: Bu Kanunun 7 nci maddesi uyarınca oluşturulacak Kurulu,
- ifade eder.

Soruşturma ve kovuşturmaların ertelenmesi

MADDE 3- (1) Örgütün fiili varlığına son verdiğinin ve kontrolü altında bulunan her türlü silah ve mühimmatı teslim ettiğinin güvenlik kurumlarınca tespiti ve bu tespitin teyidinde dair Milli Güvenlik Kurulu Kararının Resmî Gazete’de yayımlanmış olması koşuluyla, örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen kasten öldürme suçu ile 1/6/2005 tarihinden önce işlenen müebbet hapis veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar hariç olmak üzere, 1 inci madde kapsamına giren ve üst sınırı onbeş yıl veya daha az ceza gerektiren suçlardan dolayı yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar beş yıl, onbeş yıldan fazla hapis cezası ile müebbet hapis veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yürütülen soruşturma ve kovuşturmalar on yıl süreyle ertelenir. Ertelme süresi içinde dava zaman aşımı işlemez. Bu suçlarla ilgili dosya ve suçun ispatına yarayan deliller, ertelme kararının verildiği tarihten itibaren ertelme süresince muhafaza edilir. Müsadereye konu eşya ve malvarlığı değerleri hakkında ertelme kararıyla birlikte tasfiye kararı verilir ve Hazineye irat kaydedilir. Karar, kanun yollarına başvurma hakkı bulunanlara tebliğ edilir. Kararda başvuru ve itiraz hakkı ile süresi ve mercii gösterilir.

(2) Birinci fıkra uyarınca Cumhuriyet savcısı tarafından verilen kararlara karşı kanun yollarına başvurma hakkı bulunanlar iki hafta içinde sulh ceza hâkimliğine başvurabilir. Birinci fıkra uyarınca kovuşturmanın ertelenmesine ilişkin mahkeme tarafından verilen kararlara karşı da iki hafta içinde itiraz edilebilir.

(3) Milli Güvenlik Kurulu Kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasından önce işlenmiş olup da 1 inci madde kapsamına giren suçlardan dolayı bu tarihten sonra başlatılacak soruşturmaların yapılması, Kurulun iznine bağlıdır.

Koruma tedbirleri ve kanun yolu incelemesinde bulunan dosyalar

MADDE 4- (1) 3 üncü madde uyarınca ertelme kararı verilecek suçlardan dolayı verilmiş olan tutuklama ve adli kontrole ilişkin koruma tedbirleri, soruşturma veya kovuşturmanın bulunduğu evredeki yetkili hâkim veya mahkeme ile bölge adliye mahkemesi

veya Yargıtay ilgili ceza dairesi tarafından değerlendirilir ve koşullarının bulunması halinde bu tedbirlerin kaldırılmasına karar verilir.

(2) 3 üncü madde uyarınca erteleme kararı verilecek suçlarla ilgili istinaf veya temyiz kanun yolu incelemesinde bulunan dosyalar hakkında bozma kararı verilir.

Erteleme kararlarının kaydedilmesi ve yeniden suç işlenmesi

MADDE 5- (1) 3 üncü madde uyarınca verilen erteleme kararları, bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Bu kayıtlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından istenmesi halinde, ikinci fıkrada belirtilen amaç için kullanılabilir.

(2) Erteleme kararının verildiği tarihten itibaren erteleme süresi içinde terör suçlarından birinin işlenmesi halinde, erteleme kararı kaldırılarak soruşturma ve kovuşturmaya devam olunur. Mahkûmiyet halinde verilen cezanın infazı, 6 ncı madde uyarınca ertelenmez ve mahkûmiyet hükümlerinin tüm sonuçları doğar. Belirtilen süre suç işlenmeksizin geçirildiği takdirde kovuşturma yapılmasına yer olmadığı veya düşme kararı verilir.

Mahkûmiyet hükümlerinin infazının ertelenmesi

MADDE 6- (1) Örgütün fiili varlığına son verdiğinin ve kontrolü altında bulunan her türlü silah ve mühimmatı teslim ettiğinin güvenlik kurumlarınca tespiti ve bu tespitin teyidinde dair Milli Güvenlik Kurulu Kararının Resmî Gazete’de yayımlanmış olması koşuluyla, örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen kasten öldürme suçundan mahkûm olanlar ile 1/6/2005 tarihinden önce işlenen suçlar nedeniyle müebbet hapis veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar hariç olmak üzere, 1 inci madde kapsamına giren suçlardan;

a) Toplam onbeş yıl veya daha az hapis cezasına mahkûm olan hükümlülerin cezalarının infazı beş yıl süreyle,

b) Toplam onbeş yıldan fazla hapis cezası ile müebbet hapis veya ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olan hükümlülerin cezalarının infazı on yıl süreyle,

infaz hâkiminin kararıyla ertelenir. Bu fıkranın uygulanması, müsadere kararlarının yerine getirilmesini engellemez. Erteleme süresi içinde ceza zamanaşımı işlemez.

(2) Birinci fıkra uyarınca infaz hâkimi tarafından verilen erteleme kararlarına karşı itiraz edilebilir.

(3) Birinci fıkra uyarınca verilen erteleme kararları, 5 inci maddenin birinci fıkrasına göre oluşturulan sisteme kaydedilir. Bu kayıtlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından istenmesi halinde, dördüncü fıkrada belirtilen amaç için kullanılabilir.

(4) Erteleme kararının verildiği tarihten itibaren erteleme süresi içinde terör suçlarından birinin işlenmesi halinde, infaz hâkimi tarafından erteleme kararı kaldırılarak cezanın infazının devamına karar verilir. Belirtilen süre suç işlenmeksizin geçirildiği takdirde verilen ceza infaz edilmiş sayılır. Erteleme kararlarının takibi Cumhuriyet başsavcılıklarınca yapılır.

Takip, koordinasyon ve uygulama

MADDE 7- (1) Bu Kanun kapsamındaki faaliyetlerin uygulanmasının takibi ve değerlendirilmesi; Kanunun Resmî Gazete’de yayımlanmasını müteakiben, Cumhurbaşkan Yardımcısının başkanlığında Adalet Bakanı, Dışişleri Bakanı, İçişleri Bakanı, Milli Savunma Bakanı, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanı ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterinden müteşekkil Kurul tarafından yapılır. İhtiyaç halinde Kurul tarafından; alt komisyonlar oluşturulabilir, bakanlık, kurum ve kuruluşların temsilcileri ile gerekli görülen kişiler Kurul ve komisyon toplantılarına davet edilebilir.

(2) Kurul tarafından, sürecin örgüt nezdindeki ilerlemesini sağlamak üzere alt komisyonlarda görevlendirme yapılabilir.

(3) 1 inci maddede belirtilen Milli Güvenlik Kurulu Kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasını müteakiben bu Kanunun amacı ve kapsamı doğrultusunda; örgütün tamamen tasfiyesi ve bu duruma ilişkin gözlem raporları uyarınca dönemsel olarak Kurul tarafından değerlendirme yapılabilir. Kurulun gerekli görmesi halinde adlî, idarî ve yasal düzenlemeler konusunda talepte bulunulur.

(4) Bu Kanun uyarınca verilen erteleme kararları, 1 inci maddede belirtilen Milli Güvenlik Kurulu Kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasını müteakiben dönemsel olarak Kurul tarafından değerlendirilir ve gerekli görülmesi halinde;

a) Soruşturma ve kovuşturmalar nedeniyle doğan hak yoksunluğunun tüm sonuçlarıyla ortadan kaldırılması, sulh ceza hâkimliğinden veya mahkemesinden,

b) Mahkûmiyet hükümleri nedeniyle doğan hak yoksunluğunun tüm sonuçlarıyla ortadan kaldırılması, infaz hâkimliğinden,

Kurul tarafından talep edilir. Talep hakkında ilgili mercii tarafından karar verilir. Bu kararlara karşı itiraz edilebilir. Bu fıkranın (b) bendi uyarınca talepte bulunulabilmesi için beş yıl olarak verilen erteleme kararları bakımından kararın verildiği tarihten itibaren iki yıl, on yıl olarak verilen erteleme kararları bakımından ise üç yıl geçmiş olması gerekir.

(5) Kurul, çalışmaları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisini düzenli olarak bilgilendirir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca bu Kanun kapsamındaki faaliyetleri izlemek üzere İzleme Komisyonu kurulur. İzleme Komisyonu, bu Kanun kapsamındaki faaliyetleri izler ve tavsiyelerde bulunabilir.

(6) Kurulun sekreteryaya hizmetleri Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği tarafından yerine getirilir.

Silah ve malzeme teslimi

MADDE 8- (1) Bu Kanun kapsamındaki örgüt mensuplarının beraberinde getirdikleri yahut beyan ettikleri silah, mühimmat, araç, gereç, patlayıcı madde ve her türlü malzeme kayıt altına alınır.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, güvenlik kurumlarının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı tarafından belirlenir.

Süre

MADDE 9- (1) Bu Kanun hükümleri, 1 inci maddede belirtilen Milli Güvenlik Kurulu Kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasını müteakiben altı ay içinde bu Kanun hükümlerinden yararlanmak istediğini bulundukları yerdeki Cumhuriyet başsavcılıklarına veya Kurul tarafından görev verilen kurumlara yazılı olarak bildirenlere uygulanır.

Görev ve sorumluluk

MADDE 10- (1) Bu Kanun kapsamında verilen görevler, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca ivedilikle yerine getirilir.

(2) Bu Kanunun amaç ve faaliyetleri kapsamında verilen görevleri yerine getiren kişilerin bu görevleri nedeniyle hukukî, idarî veya cezaî sorumluluğu doğmaz.

Yürürlük

MADDE 11- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.